

Povzetek projekta Po kreativni poti do znanja 2017 – 2020, 1. odpiranje, za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Razvoj in evalvacija orodja za podporo uveljaviteljem kmetijsko-okoljskih-podnebnih plačil (KOPOP)

- **V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovu** (neustrezno področje izbrišite):

4 - Naravoslovje, matematika in računalništvo

2. V sodelovanju z:

Univerzo v Mariboru, Fakulteto za naravoslovje in matematiko in TESS Tehnično projektiranje in svetovanje

3. Besedilo:

- **Opredelite problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta**

Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (PRP 2014–2020) ponuja možnosti za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Z letom 2015 se je v okviru PRP 2014–2020, ki ga je Evropska komisija 13.2.2015 uradno potrdila, začel izvajati tudi ukrep kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (ukrep KOPOP), ki je nadomestil obstoječi ukrep kmetijsko okoljskih plačil (KOP) iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013. Ukrep KOPOP je namenjen ohranjanju in spodbujanju nadstandardnih kmetijskih praks, ki predstavljajo višje zahteve od običajne kmetijske prakse. Podpora je tako namenjena tistim kmetijskim gospodarstvom (KMG), ki pri gospodarjenju s kmetijskimi zemljišči prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti in krajine, varovanju vodnih virov, ter s prilagoditvijo kmetovanja prispevajo k blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam. Aktualne študije kažejo, da je vpetost KMG v KOPOP ukrepe predvsem na nivoju naravovarstveno pomembnih travnišč, kljub velikemu potencialu, na državnem nivoju, zanemarljiva. Še več, razmerje med vključenimi travnišči, ki so in niso naravovarstveno pomembni, v ciljne KOPOP podukrepe (npr. ekološko pomembna območja posebnih travniških habitatov (HAB), travniška habitatov metuljev (MET) in območja pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (VTR)), je 1:1. Posledično se veliko denarja porablja nenamesko kar ni v skladu z doseganjem ciljev varstva narave.

V luči aktualnega stanja je bil glavni cilj projekta priprava orodja za podporo potencialnim uveljaviteljem KOPOP ukrepov na nivoju travnišč (trajno travinje I, trajno travinje II, posebni travniški habitat in travniški habitat metuljev) v obliki spletne in mobilne aplikacije.

V obliki spletne in mobilne aplikacije smo KMG omogočili vpogled v KOPOP plačila namenja ohranjanju biodiverzitete travnišč. Bodisi spletna ali mobilna aplikacija (produkt) potencialnega uveljavitelja KOPOP ukrepov za travniška usmerjala k potencialni ustrezni izbiri podukrepa na ciljni parceli. Na ta način smo ključno doprinesli k reševanju težav prejšnjega in aktualnega kmetijsko-okoljskega programa, ki ne upošteva vhodnih podatkov o naravovarstvenem stanju travnišč. Hkrati smo z aplikacijo ustvarili platformo za monitoring in ustrezno udeležanje KOPOP ukrepov na nivoju travnišč za aktualno (2014–2020) in prihodnjo (2021–2027) shemo kmetijsko-okoljskega programa.

- **Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta**

Po zastavitvi ključnega problema smo se v prvi fazi projekta usmerili k pridobivanju ključnih podatkov za realizacijo zastavljenih ciljev. Skartirali smo ciljno območje in na ta način pridobili prostorske podatke o obstoječih naravovarstveno pomembnih travniščih na ciljnem območju v

Halozah. Temu je sledila digitalizacija pridobljenih podatkov in pridobivanje podatkov o obstoječih parcelah vključenih v KOPOP ukrepe. Slednje smo pridobili na Ministrstvu za Kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V nadaljevanju smo s pomočjo prostorske analize prekrili pridobljene sloje in oblikovali prostorski informacijski sistem v podporo uveljaviteljem KOPOP ukrepov. Informacijski sistem smo prenesli v spletno okolje in v android okolje tako, da ga lahko ciljna skupina ljudi uporablja bodisi on- ali off-line.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Pripravljena mobilna in spletna aplikacija (produkt) uporabnika:

- (1) informira ,
- (2) izobražuje in
- (3) usmerja k izbiri ustreznega KOPOP ukrepa za ciljno travnišče na njegovi parceli.

Slednje potrjujejo rezultati ankete, kjer so anketiranci z 67,5 % odgovorili, da je aplikacija uporabna, 7,5 % da ni uporabna in 25 % je bilo takšnih, ki se niso mogli opredeliti. 68,42 % meni, da je aplikacija enostavna za uporabo in 47,37 % meni, da se bodo s to aplikacijo sredstva ustrezneje namensko usmerila k ohranjanju travnišč. Kakorkoli, 73,68 % anketirancev meni, da je sredstev premalo.

Spletno aplikacijo najdete na: <https://soskopop.tess.si/>

Rezultati projekta kažejo družbeno korist saj bo: (1) predstavljena metodologija prenosljiva na druga območja v državi še zlasti na tista, ki so del omrežja zavarovanih obočij Nature 2000, kjer je država dolžna ohranjati ugodno naravovarstveno stanje habitatov; (2) z večjim številom vključenih travnišč v KOPOP ukrepe bodo v večjem deležu uresničeni ključni cilji aktualnega kmetijsko-okoljskega programa na izbranem območju; (3) pripravljena bo platforma za monitoring naravovarstveno pomembnih travnišč vključenih v KOPOP ukrepe, ki bo prenosljiva na druga območja hkrati pa lahko služi kot referenca za izboljšanje metodologije v naslednji shemi kmetijsko-okoljskega programa (2021-2027).